

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
«Автомобільний транспорт»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:
д.т.н., професор

Мирослав ОЛІСКЕВИЧ

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Оподаткування підприємств»
освітньо-професійна програма «Автомобільний транспорт»
спеціальність 274 «Автомобільний транспорт»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

ПРОКОПИШИН ОКСАНА СТЕПАНІВНА

E-mail: os378@ukr.net

oksanaprokopyshyn9@gmail.com

prokopyshynos@lnup.edu.ua

Google Scholar https://scholar.google.com/citations?view_op=new_articles

Scopus 57929185900 <http://surl.li/oaokf>

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-7027-3499>

Телефон +380959392944 (*Viber*)

+380972271208 (*WhatsApp, Telegram*)

Доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету, понад 17-річним досвідом, автор та співавтор понад 282 публікації, з них 196 наукових дичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science.

Читає курс: *Оподаткування підприємств.*

Сфера наукових інтересів: *модернізація системи оподаткування підприємств, ві емств, специфіка обліку зовнішньоекономічної діяльності.*

ЛЬВІВ 2023

Галузь знань: 27 «Транспорт»

Спеціальність: 274 «Автомобільний транспорт»

Освітньо-професійна програма «Автомобільний транспорт»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 3 рік, 6 семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Мова викладання: українська

Опис дисципліни

Податки – дуже складна й надзвичайно впливова на всі економічні явища та процеси фінансова категорія. Можна без перебільшення сказати, що, з одного боку, податки – це фінансове підґрунтя існування держави, мірило її можливостей у світовому економічному просторі щодо розвитку науки, освіти, культури, гарантування економічної безпеки, зростання суспільного добробуту народу.

Оскільки, податки – це продукт еволюції економіки і держави, то податкова система формується перш за все під впливом об'єктивних чинників. У той же час у сучасній демократичній правовій державі запровадження тих чи інших форм оподаткування є результатом волевиявлення членів парламенту, компромісу інтересів різних політичних партій, які у свою чергу представляють інтереси різних верств суспільства.

Податкова система є різновидом відкритої динамічної системи, це сукупність встановлених у країні податків. Її відкритість означає необхідність аналізу, передусім зовнішніх чинників, під впливом яких відбувається її становлення. Вимога системності полягає в тому, що податки мають бути взаємопов'язані, органічно доповнювати один одного, не суперечити системі в цілому та її елементам. Системний підхід означає, що мають реалізовуватися обидві функції податків. З позиції фіскальної функції податкова система має забезпечити гарантоване і стабільне надходження доходів до бюджету, з позиції регулюючої забезпечувати державі можливість впливу на всі сторони соціально-економічного розвитку суспільства.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Оподаткування підприємств» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів: «Облік господарських операцій», «Звітність підприємств», «Правознавство».

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Оподаткування підприємств» виступає організація справляння податків і обов'язкових платежів в Україні.

Метою вивчення освітньої компоненти «Оподаткування підприємств» є формування системи теоретичних знань та набуття практичних навичок з методичного й організаційного забезпечення оподаткування, пов'язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості національного

продукту з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів. Особлива увага приділяється розумінню Податкового кодексу України, підзаконних нормативних актів, національного законодавства з оподаткування, вітчизняну податкову систему, її характеристики, функції, завдання, класифікацію і елементи податків, їх економічну сутність і нормативно-правове їх регулювання, вивченню існуючих систем оподаткування в Україні.

Основні завдання освітньої компоненти «Оподаткування підприємств» полягають у засвоєнні теоретичних та організаційних засад податкової системи та податкової політики, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, альтернативних систем оподаткування; Першочергова увага звертається на правильне розуміння закономірностей у сфері податкових відносин держави і суб'єктів господарювання, а також розкрити способи використання цих закономірностей у практиці системи оподаткування підприємства.

Структура курсу

Години аудиторних занять (лек./ практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/4	Тема 1. Загальні основи оподаткування.	Визначити та розкрити поняття функцій податків, принципів та організації оподаткування. Освоїти поняття елементів податків та їх класифікацію.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 2. Організація податкової системи.	Вивчити організацію податкової системи в Україні та чинники, що визначають її структуру. Описати етапи формування податкової системи України. Розкрити основні пріоритети податкової політики.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 3. Державна податкова служба України.	Ознайомитись із діяльністю Державної податкової служби в Україні, визначити основні завдання та функції. Вивчити податкову дисципліну та податкову роботу.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 4. Податок на додану вартість в системі непрямого оподаткування.	Ознайомитись із сутністю податку на додану вартість (ПДВ); вказати перелік платників ПДВ та об'єкт оподаткування; визначити базу оподаткування та ставки ПДВ. З'ясувати правильність документального оформлення розрахунків за ПДВ та порядок сплати ПДВ до бюджету.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 5. Акцизний податок та особливості його справляння.	Ознайомитися з особливостями акцизного оподаткування в Україні; визначити платників та об'єкт оподаткування акцизним податком; вивчити механізм обчислення акцизного податку та порядок його сплати; знати перелік підакцизних товарів.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 6. Податок на прибуток підприємств.	З'ясувати економічну сутність податку на прибуток підприємств; визначити хто є платником податку, охарактеризувати базу оподаткування та ставки податку на прибуток підприємств; розкрити об'єкт оподаткування податку на прибуток підприємств; визначити податковий період для сплати податку на прибуток.	Питання, практична робота, тестові завдання

1/2	Тема 7. Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО).	З'ясувати економічну сутність податку на доходи фізичних осіб; визначити платників податку, розкрити об'єкт оподаткування; визначити поняття «податкова знижка» та витрати, які включаються до податкової знижки; розкрити поняття «податкова соціальна пільга» та категорії податкової соціальної пільги; охарактеризувати ставки та порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 8. Рентна плата та екологічний податок.	З'ясувати суть рентної плати як одного із видів загальнодержавних податків, перерахувати види рентної плати, вказати базу оподаткування рентною платою та особливості обчислення і сплати. Висвітлити причини виникнення екологічного податку в Україні, визначити його платників та ставки екологічного податку, вказати строки декларування та сплати.	Питання, практична робота, тестові завдання
2/4	Тема 9. Мито в системі непрямого оподаткування.	Ознайомитись з термінологією митної справи та методикою розрахунку мита, знати різницю між митом і митним збором; визначити ставки і види мита та вивчити порядок розрахунку митної вартості; висвітлити основні питання організації митної справи в Україні: здійснення митного контролю, зона митного контролю, контрабанда, транзит.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 10. Місцеві податки і збори.	З'ясувати суть та необхідність запровадження місцевих податків і зборів, розкрити основні елементи податків та зборів. Визначити платників, ставки та порядок сплати місцевих податків і зборів.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.	Ознайомитись з сутністю, значенням та порядком переходу на спрощену систему оподаткування. Обґрунтувати застосування спрощеної системи оподаткування для фізичних та юридичних осіб – підприємців.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 12. Єдиний соціальний внесок.	Ознайомитись із сутністю єдиного соціального внеску, з його правовим забезпеченням. Визначити хто є платником даного податку. Вивчити порядок нарахування, обчислення та сплати ЄСВ.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 13. Ухилення від податків і перекидання податків.	Ознайомитись з причинами та наслідками ухилень від оподаткування в Україні. Визначити види відповідальності за порушення Податкового законодавства.	Питання, практична робота, тестові завдання
1/2	Тема 14. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.	Ознайомитись з податковою політикою як одним із методів державного регулювання економіки. Пояснити суть макроекономічного та мікроекономічного регулювання.	Питання, практична робота, тестові завдання

Навчальний контент
Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
1	2
ЗК 1	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 8	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
ЗК 11	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість
ЗК 12	Здатність працювати у міжнародному контексті
ФК 12	Здатність організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, технологічного) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту, здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю.
ПРН 21.	Організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту.
ПРН 22.	Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик.

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА
Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань, рефератів і кваліфікаційних робіт.

Базові

11. Рекомендована література

Базова

1. Коптева Г. М. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. / Г. М. Коптева ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : підруч. НТУ «ХП», 2018. 493 с.

2. Митна справа : підруч. / А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк [та ін.] ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. 540 с.

3. Податкова система : навч. посіб. / Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. [та ін.] ; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : Діса плюс, 2019. 402 с.

4. Податкова система : навч. посіб. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 416 с.

5. Сідельникова Л. П., Чижова Т. В., Якуша Я. В. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2013. 424 с.

6. Теорія оподаткування : навч. посіб. [Електронний ресурс] / А. А. Макурін ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 75 с.

7. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підруч. / М. Ф. Огійчук, Л. О. Сколотій, М. І. Беленкова [та ін.] ; за ред. М. Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2016. 1040 с.

Допоміжна

1. Жук Є. М. Стимулювання підприємницької діяльності на підставі удосконалення податкового регулювання [Електронний ресурс]. URL: <http://intkonf.org/> zhuk-em-stimulyvannyapidpriemnitskoyi-diyalnosti-na-pidstavitudoskonalennya-podatkovogoregulyuvannya.

2. Міжнародна практика застосування спрощених (спеціальних) режимів оподаткування малого підприємництва та необхідність її адаптації й застосування в Україні: матеріали аналітичного центру «Академія» [Електронний ресурс]. URL: <http://www.academia.org.ua>

3. Обліково-аналітичне забезпечення й оподаткування розвитку суб'єктів агробізнесу та сільських територій : кол. монографія / за заг. ред. Мармуль Л. О. Херсон : Айлант, 2019. 334 с.

4. Хомутенко В. П., Луценко І. С., Хомутенко А. В. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. / за заг. ред. В. П. Хомутенко. Одеса : Атлант, 2015. 314 с.

5. Червінська О. С., Паранчук С. В. Досвід окремих країн світу в оподаткуванні прибутку підприємств [Електронний ресурс]. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/7730/1/12.pdf>

6. Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Фінанси : навч. посіб. Львів : Простір-М, 2018. 298 с.

Нормативно-правова

1. Бюджетний кодекс України / *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2010. № 50-51, ст. 572 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

2. Кримінальний кодекс України – Закон України від 05.04.2001 № 2341-III в редакції Закону від 07.03.02р. № 3111 / *Відомості Верховної Ради України*, 2001, N 25-26, ст. 131). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

3. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

4. Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціа-

льне страхування, затверджений постановою КМУ від 22.12.2010 р. № 1170 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

5. Податковий кодекс України від 01.01.2018 року № 2755-17. *Відомості Верховної Ради України*. URL : www.rada.gov.ua

6. Про адміністративні порушення: Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-Х, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV із змінами і доповненнями № 3332-VI від 12.05.2011 р. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

8. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів : Закон України від 19.12.1995 р. №481/95-ВР.

9. Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Постанова КМУ від 29 грудня 2010 р. № 1246 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

10. Про затвердження форми реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядку його ведення : Наказ Міністерства фінансів України від 22.09.2014 N 958, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.10.2014 р. за № 1228/26005 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

11. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 21.01.2014р. № 49 [Електронний ресурс]. URL: <http://search.ligazakon.ua>

12. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

13. Про Митний тариф України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2371 в редакції Закону N 2829-VI (2829-17) від 21.12.2010 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

12. Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси – [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Адреси бібліотек

1. Бібліотека Інституту аграрної економіки НАН України – 01127, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10;

2. Бібліотека Інституту регіональних досліджень НАН України – 70026, Львів, вул. Козельницька, 4;

3. Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН України – м. Львів, вул. В.Стефаника, 2.

4. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського – м. Київ, Голосіївський район, Проспект Голосіївський, будинок 3.

Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

www.rada.gou.ua.

www.dtkk.com.ua

<http://moodle.lnup.edu.ua>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із ведучим викладачем курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів)													
Модуль 1 (50 балів)								Модуль 2 (50 балів)					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14
6	6	6	7	7	6	6	6	8	8	8	8	9	9

T1, T2 ... T14 – теми

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

1) Навчальний контент (розширений план лекцій);

2) Тематика та зміст практичних робіт;

3) Завдання та питання для підсумкових робіт;

4) Тестові завдання;

5) Електронне навчання у віртуальному навчальному середовищі ЛНУП

(<https://moodle.lnup.edu.ua/>).